

Zonder chemie

In nummer 46 van 2 augustus stond het eerste verhaal van Veninga waarom hij onderzoek doet naar lelies telen zonder middel. Van altijd het antwoord 'nee dat kan niet' had hij genoeg. "Niemand heeft het nog getest." Voor de proef heeft Veninga 500 rrr van de Oriëntals 'Canberra' en 'Helvetia' geplant. Vooraf is geen dospelbehandeling gegeven en in het gehele seizoen is geen chemisch of biologisch middel ingezet. Greenity blijft Veninga volgen in zijn zoektocht naar afzetmogelijkheden en hoe de lelies het doen in de keten.

Lelies telen zonder middel

'Illusie armer en ervaring rijker'

De bladtoetsen van de Oriëntals 'Canberra' en 'Helvetia' zijn binnen. Gert Veninga geeft de uitslag en vertelt hoe het gaat met zijn proef om lelies te telen zonder middel.

Tekst: Lilian Braakman | Foto: Visions

Voor de proef lelies telen zonder middel heeft Gert Veninga begin september nog steeds geen enkel middel gebruikt. In het vorige artikel (zie kader) gaf de teler van het bedrijf Veninga Hijken Bloembollen aan dat hij problemen had met onkruid. In een tussentijdse update in de nieuwsbrief vertelde hij over de oplossing: een padenfrees. Daardoor was er nog geen noodzaak om in te grijpen met chemie. Ook nu is er nog geen chemie gebruikt. "We hebben 'Helvetia' nog een keer met de hand gewied en we gaan in week 37 voor de tweede keer met de padenfrees erdoorheen. 'Canberra' hebben we 27 augustus geklepeld. Deze lelie groeit snel. Hiervan hebben we maat 12 en 14 nodig. Daar zit je snel aan. 'Helvetia' is leverbaar vanaf maat 14, dus die

moet wat langer groeien. Ik ben tevreden over de groei van beide cultivars."

Met vuur heeft Veninga dit jaar geen problemen gehad. Zowel in 'Canberra' als in 'Helvetia'. "We hadden hier een daar een spettertje, maar dat viel mee." In het groeiseizoen waren er meer luizen dan voorgaande jaren gesignaleerd. Wat dat voor uitwerking zou hebben, wist Veninga toen nog niet. Nu zijn de bladtoetsen binnen met de uitslag. 'Helvetia' is gelijk gebleven. "Het was 0,4% LMoV (leliemozaïekvirus) en dat is nu nog steeds zo. Deze cultivar staat op nog twee andere percelen. Eén daarvan had hetzelfde percentage, bij een ander stuk is het gestegen naar 0,8%. Het percentage LSV (lelielatentvirus) is gelijk gebleven." Deze resultaten

zijn hetzelfde als de afgelopen twee jaar. Toen was vooraf een dospelbehandeling gegeven en werd onkruid met chemie bestreden.

VEEL LUIZEN

Bij 'Canberra' is het een ander verhaal. "Daar is het percentage LMoV gestegen van 0,8% naar 14%. Op een ander perceel waar we chemie hebben gebruikt, is het gestegen naar 1,0%. Het percentage LSV is niet verhoogd in dit geval." Veninga weet nog niet wat hij met de partij met 14% gaat doen. Duidelijk is dat het percentage te hoog is. "Hadden we wel ingegrepen toen er zoveel luizen waren, was het misschien anders geweest. Maar dan had je niet geweten hoe gevoelig deze cultivar is voor luizen. Ik heb hiervan geleerd. Ik ben een illusie armer maar een ervaring rijker. Het is nu duidelijk dat 'Helvetia' het goed doet en 'Canberra' niet. Of telen zonder middel kan, is dus cultivarafhankelijk." Volgens de teler kun je dit zien als iets positiefs: "Dit betekent dat het met andere soorten misschien ook kan."

Waar Veninga behoefte aan heeft, is meer onderzoek naar ziekte op cultivarniveau. "Als er per cultivar meer duidelijkheid is over Fusarium, Rhizoctonia, nematoden en virussen, dan kun je zien waar mogelijkheden zitten om minder middel te gebruiken. Naar mijn weten is er nooit een rassenproef gedaan om de virusgevoeligheid te testen. Dat zou een idee zijn, want we hebben een achterstand in kennis op dat gebied." ♦